

การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูข้าว

โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่องพืชเศรษฐกิจ (ข้าว) ผ่านสื่อประสม

ในฤดูกาลปลูกข้าวแต่ละครั้ง หากฤดูใด ไม่มีการระบาดของแมลงศัตรูข้าว นับว่าเป็น โชคดีของชาวนา แต่นั่นก็เป็นเรื่องยากที่สุดเพราะ ในปัจจุบันมักได้ยินข่าวการระบาดของแมลงศัตรู ข้าวและยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นทุกวัน เช่น การ ระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยจักจั่น สีเขียว, หนอนกอข้าว ฯลฯ เป็นต้น

ดังนั้นเกษตรกรจำเป็นต้องรู้จักแมลง ศัตรูข้าว โดยเฉพาะชนิดที่เกิดการระบาดอยู่เป็น ประจำในพื้นที่ รู้จักวิธีป้องกัน กำจัดอย่าง ถูกต้องและปลอดภัยต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม

หากแบ่งการเจริญเติบโตของข้าวเป็น สามระยะ ได้แก่ ระยะกล้า, ระยะแตกกอ และระยะ ออกรวง สามารถพบการระบาดของแมลงศัตรูข้าว ดังต่อไปนี้

แมลงศัตรูข้าวระยะกล้า

เพลี้ยไฟ

เป็นแมลงจำพวกปากดูด ลำตัวยาว 1-2 มิลลิเมตร ตัวเต็มวัยมีสีดำ ตัวอ่อนมีสีเหลือง อ่อนเข้าทำลายโดยดูดกินน้ำเลี้ยงจาก ใบข้าวที่ยังอ่อน ทำให้ปลายใบเหี่ยวและขอบใบ ม้วนเข้า หากกลางใบ อาศัยอยู่ตามซอกใบหรือ ใบข้าวที่ม้วน นั้น พบการทำลายในระยะหลัง กล้าหรือปักดำ 2-3 สัปดาห์ โดยเฉพาะในอากาศ ร้อนแห้งแล้งฝนทิ้งช่วง ขาดน้ำ ถ้าระบาด มากจะทำให้ข้าวแห้งตายได้ทั้งแปลงแต่ถ้า ฝนตกหนัก อาจชะตัวเพลี้ยไฟให้หลุดจาก ต้นข้าวได้

.....การป้องกันและกำจัด.....

- 1) หลังหว่านข้าว 7 วัน อย่าให้ขาดน้ำ
- 2) เมื่อพบเพลี้ยไฟ 1-3 ตัวต่อต้น ใน ข้าวอายุ 6-7 วัน หลังหว่านให้ไถน้ำท่วมยอดข้าว ทั้งไว้ 1-2 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของข้าว
- 3) หากพบการระบาดรุนแรง ใช้สารฆ่า แมลงไทอะโคลพริต (อะแลนโต 24% เอสซี) อัตรา 2.5 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบใบข้าว ม้วนมากกว่าครึ่งหนึ่งของแปลงนา ในระยะข้าว อายุ 10-15 วันหลังหว่าน

หนอนแมลงวันเจาะยอดข้าว

หนอนแมลงวันเจาะยอดข้าว ตัวเต็มวัยเป็นแมลงวันชนิดหนึ่งเพศเมียวางไข่บนใบข้าวเมื่อไข่ฟักจะกลายเป็นตัวหนอน มีลักษณะใสหรือสีครีมอ่อน เมื่อโตมีสีเหลืองไม่มีขา หนอนจะกัดกินภายในใบข้าวที่ยังอ่อน และใบม้วนอยู่ ใบที่ถูกทำลาย เมื่อเจริญต่อมาจะเป็นรอยฉีกขาดคล้ายถูกกัด ขอบใบข้าวที่ถูกทำลายมีสีขาวซีดสภาพที่ระบาดรุนแรง ต้นข้าวที่ถูกทำลายจะแคระแกร็น แตกกอน้อย มักพบทำลายในพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูง โดยเฉพาะในสภาพที่มีน้ำขัง

.....การป้องกันและกำจัด.....

- 1) ระบายน้ำออกจากแปลงนา ช่วงที่มีการระบาดเพื่อลดการวางไข่
- 2) ในพื้นที่ระบาดเป็นประจำ การปลูกข้าวโดยวิธีหว่านจะมีการทำลายน้อยกว่าปลูกโดยวิธีปักดำ

หนอนกระทู้กลา

ผีเสื้อหนอนกระทู้กลาเป็นผีเสื้อกลางคืน ปีกคู่หน้าสีเทาปนน้ำตาล ปีกคู่หลังมีสีขาว วางไข่เป็นกลุ่มบริเวณยอดข้าว ตัวหนอนมีสีเทาถึงเขียวแกมดำ ด้านหลังมีลายตามความยาวของลำตัว จากหัวจรดท้ายแต่ ละปล้องจะมี จุดสีดำ ตัวหนอนฟักจาก ไข่ช่วงเช้าตรู่และรวมกันกัดกินส่วนปลายใบข้าว กลางวันหลบอยู่ในดินใต้เศษใบพืช ในพื้นที่นา ที่แห้ง บางส่วนอยู่บนต้นข้าวที่อยู่เหนือน้ำในนา ที่ลุ่ม

โดยทั่วไปหนอนจะทำลายข้าวในเวลา กลางคืน กัดกินใบข้าวจนเหลือแต่ก้านใบ ความเสียหายเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วใน 1-2 วัน มักพบการระบาดในช่วงฤดูฝน โดยเฉพาะหลังผ่านช่วงแล้งยาวนานแล้วตามด้วยฝนตกหนัก

.....การป้องกันและกำจัด.....

- 1) ไถพลิกดิน เพื่อทำลายดักแด้ที่อยู่ในดินหรือตอซัง
- 2) กำจัดวัชพืชตามคันนาและแหล่งใกล้เคียงที่เป็นแหล่งอาศัยของหนอน
- 3) ใช้สารฆ่าแมลงมาลาไรออน (มาลาไรออน 83% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือเฟนิโตรไธออน (ซูมิไธออน 50% อีซี) อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นเมื่อพบการระบาดรุนแรง

แมลงศัตรูข้าวระยะแตกกอ

หนอนกอข้าว

หนอนกอข้าวเป็นแมลงศัตรูข้าวที่พบได้ทุกสภาพแวดล้อม เข้าทำลายมากในฤดูนาปรังมากกว่านาปี ผีเสื้อหนอนกอข้าวเคลื่อนย้ายเข้าสู่แปลงนาเมื่อข้าวอายุ 30-50 วัน วางไข่และฟักเป็นหนอนเจาะเข้าทำลายกาบใบ ทำให้กาบใบมีสีเหลืองหรือสีน้ำตาล ซึ่งจะเห็นเป็นอาการช้ำๆ โดยจะพบการทำลายหลังจากหว่านข้าวแล้วประมาณ 1 เดือน เมื่อโตขึ้นหนอนจะกัดกินต้นข้าวทำให้เกิดอาการใบเหี่ยวในระยะแรก ใบและ ยอดที่ถูกทำลายจะเหลืองในระยะต่อมา ถ้าทำลายในระยะแตกกอจะทำให้เกิดอาการ “ยอดเหี่ยว” แต่ ถ้าเข้าทำลายในระยะตั้งท้องหรือออกรวงแล้ว จะทำให้เมล็ดข้าวลีบทั้งรวง รวงข้าวมีสีขาวเรียกอาการนี้ว่า “ข้าวหัวหงอก”

.....การป้องกันกำจัด.....

- 1) ใต้ออซังหลังเก็บเกี่ยว ไข่น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามออซัง
- 2) ปลุกข้าวพันธุ์เบา เพื่อลดจำนวนประชากรและการทำลาย
- 3) ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไป เพราะจะทำให้ใบข้าวงาม หนอนกอชอบวางไข่
- 4) ไม่ใช้สารฆ่าแมลงชนิดเม็ดในนาข้าว เพื่อช่วยให้ศัตรูธรรมชาติ พวกแตนเบียนไข่ และแตนเบียนหนอนกอข้าว สามารถควบคุมประชากรหนอนกอข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ระยะข้าวอายุ 3-4 สัปดาห์ หลังหว่าน/ปักดำ ถ้าพบยอดข้าวเหี่ยวประมาณ 10-15 เปอร์เซ็นต์ของแปลง ให้ใช้สารชนิดพ่นน้ำ เช่น คลอร์ไพริฟอส (ลอร์สแบน 20% อีซี) อัตรา 80 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% อีซี) อัตรา 80 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วแปลงเพียง ครั้งเดียว

แมลงบั่ว

แมลงบั่วตัวเต็มวัยมีลักษณะคล้ายยุงหรือริ้น วางไข่ใต้ใบข้าว เมื่อฟักเป็นหนอนจะคลานเข้าตามบริเวณกาบใบ เพื่อแทรกตัวเข้าไปในกาบใบ เพื่ออาศัยและกัดกินที่จุดเจริญของตาดยอดหรือตาข้างที่ซอ ขณะที่หนอนกัดกินอยู่ภายในตาดที่กำลังเจริญ ต้นข้าวจะสร้างหลอดหุ้มตัวหนอนไว้ ทำให้เกิดเป็นช่องกลวงที่เรียกว่า “หลอดบั่ว” หรือ “หลอดหอม”

.....การป้องกันกำจัด.....

- 1) กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าวเพื่อทำลาย พืชอาศัยของแมลงบั่ว
- 2) หลีกเสี่ยงการปลูกข้าวในช่วงที่มีแมลงบั่วมาเล่นแสงไฟจำนวนมาก
- 3) ไม่ควรหว่านข้าวหรือปักดำข้าวให้ถี่เกินไป
- 4) ทำลายตัวเต็มวัยที่มาเล่นแสงไฟตามบ้านเวลากลางคืน
- 5) ไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงใด ๆ เพราะไม่คุ้มกับการลงทุนและยังทำลายศัตรูธรรมชาติ

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เป็นแมลงปากดูด ตัวเต็มวัยมีลำตัวสีน้ำตาลปนดำ มีรูปร่าง 2 ลักษณะ คือ ชนิดปีกยาวและชนิดปักสัน ชนิดปีกยาว สามารถอพยพเคลื่อนย้ายได้ทั้งระยะทางไกล และไกล โดยอาศัยกระแสลมช่วยเพลี้ยกระโดด ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยทำลายข้าวโดยการดูด กินน้ำเลี้ยงบริเวณโคนต้นเหนือผิวน้ำ ทำให้ต้นข้าวมีอาการใบเหลืองแห้งลักษณะคล้ายถูกน้ำร้อนลวกแห้งตายเป็นหย่อม ๆ เรียก “อาการไหม้” โดยทั่วไปพบในระยะแตกกอถึงระยะออกรวง นอกจากนี้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสโรคใบหงิก ทำให้ข้าวต้นแคระแกรนเตี้ยใบสีเขียวแคบและสั้น ใบแก่ช้ำกว่าปกติปลายใบบิด เป็นเกลียวและขอบใบแห้งวัน

.....การป้องกันกำจัด.....

- 1) หลีกเลียงการปลูกข้าวในช่วงที่มีเพลี้ยกระโดดมาเล่นแสงไฟ จำนวนมาก
- 2) ปลูกข้าวโดยใช้เมล็ดพันธุ์ไม่เกิน 20 กิโลกรัมต่อไร่
- 3) ไม่ปลูกข้าวพันธุ์เดียวกันเป็นพื้นที่กว้าง และต่อเนื่องกันนานเกิน 4 ฤดูปลูกเพื่อลดระยะเวลาในการปรับตัวทำลายพันธุ์ข้าว ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
- 4) ไม่ใช้สารฆ่าแมลงที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดการระบาดมากขึ้น
- 5) ไม่ขังน้ำในนาตลอดฤดูปลูก ควรปล่อยให้หน้าข้าวมีน้ำพอดินเปียก และเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของข้าว จะช่วยลดความรุนแรงของการระบาด และทำให้มดในนาขึ้นมากินตัวอ่อนเพลี้ยกระโดดได้
- 6) เมื่อสำรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมากกว่า 1 ตัว ต่อข้าว 1 ต้น และไม่พบมวนเขี้ยวดูดไข่ หรือพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมากกว่ามวนเขี้ยวดูดไข่ 2-3 เท่า ให้ใช้สารบูโพรเฟซิน หรือบูโพรเฟซินไอโซโพรคาร์บ ในข้าวระยะกล้าถึงแตกกอ และใช้สารไดโนทีฟูแรนไทโอมิโทแซม อิทิโพรล และคาร์โบซัลเฟน ในระยะข้าวแตกกอเต็มที่ได้ ออกรวง

เพลี้ยจักจั่นสีเขียว

เพลี้ยจักจั่นสีเขียวเป็นแมลงประเภทปากดูด ในประเทศไทยพบอยู่ 2 ชนิด ซึ่งลักษณะคล้ายๆ กัน คือมีสีเขียวอ่อน มีแต้มดำบนหัวหรือปีก ขนาดลำตัวไม่แตกต่างกัน แต่ชนิดหนึ่งจะมีขีดดำพาดตามความยาวของขอบหน้าผาก แต่อีกชนิดหนึ่ง

ไม่มี ตัวเต็มวัยเคลื่อนย้ายได้รวดเร็ว วางไข่ในกาบใบข้าว เมื่อฟักตัวอ่อนมีสีเหลืองหรือเขียวอ่อน เพลี้ยจะเข้าทำลายข้าวในระยะกล้า และมีปริมาณมากที่สุดในช่วงการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย จะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบและลำต้นข้าว ทำให้ข้าวชงกการเจริญเติบโตและแห้งตายได้ถ้ามีปริมาณมาก อีกทั้งยังเป็นแมลงพาหะนำโรคใบสีส้มมาสู่ข้าว ทำให้ต้นแคระแกร็นใบเหลืองออกรวงไม่สม่ำเสมอ เมล็ดลีบ มักพบระบาดในฤดูนาปีมากกว่านาปรัง

.....การป้องกันกำจัด.....

- 1) ใช้แสงไฟล่อแมลงและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง
- 2) ปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60, สุพรรณบุรี 90, พิษณุโลก 2 เป็นต้น
- 3) ใช้สารฆ่าแมลงตามคำแนะนำเช่นเดียวกับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เมื่อมีการระบาดของโรคใบสีส้ม

หนอนห่อใบข้าว

หนอนห่อใบข้าวตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน ปีกสีน้ำตาลเหลืองมีแถบสีดำพาดที่ปลายปีก ตรงกลางปีกมีแถบสีน้ำตาลพาดขวาง 2-3 แถบ หนอนที่ฟักออกจากไข่ใหม่ ๆ มีสีเขียวใส พอโตเต็มที่มีสีเขียวแถบเหลือง วางไข่ที่ใบอ่อนเมื่อหนอนฟักออกมาจะแทะผิวใบข้าวที่เป็น สีเขียว ทำให้เห็นเป็นแถวยาวสีขาวขนานกับเส้นใบ ทำให้การสังเคราะห์แสงลดลง หนอนจะใช้ใยเหนียวจากปากดิ่งขอบใบทั้งสองข้างมาห่อหุ้มตัวเอง แล้วกัดกินใบข้าวจากด้านใน ถ้าเข้าทำลายระยะข้าวออกรวง หนอนจะทำลายใบรวง ซึ่งส่งผลต่อผลผลิต เพราะทำให้ข้าว

เมล็ดลีบ น้ำหนักลดลง

.....การป้องกันกำจัด.....

1) ในพื้นที่ที่มีการระบาดประจำ ควรปลูกข้าวสลับพันธุ์กัน จะช่วยลดความรุนแรงของการระบาด

2) กำจัดพืชอาศัยของหนอนห่อใบข้าว

3) ไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงชนิดเม็ด และสารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ หรือสารผสมสารไพรีทรอยด์สังเคราะห์ ในข้าวระยะหลังหวานถึง 40 วัน เพราะจะทำให้ศัตรูธรรมชาติหรือแมลงดีถูกทำลาย ทำให้เกิดการระบาดของหนอนห่อใบข้าวรุนแรงขึ้น

4) เมื่อพบมีการระบาดในแปลงนา ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจน (ยูเรีย) ในข้าวระยะกล้า

5) เมื่อพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว 4-5 ตัวต่อตารางเมตร และพบใบข้าวถูกทำลายเป็นบริเวณกว้าง ในนาข้าวที่มีอายุ 15-40 วัน ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม เช่น สารเบนซิลแทป (แบนคอลล 50% ดับบลิวพี) อัตรา 10-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พิโปรนิล (แอสเซนต์ 5% เอสซี) อัตรา 30-50 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร เป็นต้น ฉีดพ่นเฉพาะพื้นที่ใบถูกทำลายเป็นรอยขาว

แมลงศัตรูข้าวระยะออกรวง

แมลงสิง

แมลงสิงเป็นมวนชนิดหนึ่ง ตัวเต็มวัยมีรูปร่างเพรียวยาว มีหนวดยาว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลด้านล่างสีเขียว เมื่อถูกรบกวนจะบินหนีและปล่อยกลิ่นเหม็นออกมาจากต่อมที่ส่วนท้อง ตัวเต็มวัยออกหากินในช่วงบ่ายและเช้ามืด ตัวอ่อนแมลงสิงมีสีเขียวแกมน้ำตาล อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ดูดกินน้ำเลี้ยง

จากกาบใบข้าว ต่อมาตัวเต็มวัยจะทำลายเมล็ดข้าวในระยะข้าวเป็นน้านจนถึงออกรวง การทำลายของแมลงสิง ทำให้คุณภาพผลดลง เมื่อนำข้าวไปสีจะแตกหักง่าย ข้อสังเกต มีแมลงสิงระบาดในนาข้าวจะได้กลิ่นเหม็นฉุน

.....การป้องกันกำจัด.....

1) กำจัดวัชพืชในนาข้าว คันทนา และรอบๆ แปลง เพราะเป็นที่อยู่ของแมลงสิง

2) ใช้สวิงโฉบจับตัวอ่อนและตัวเต็มวัยในนาข้าว ที่พบการระบาดและนำมาทำลาย

3) ตัวเต็มวัยชอบกินเนื้อเน่า นำเนื้อเน่าแขวนไว้ตามนาข้าว และจับมาทำลาย

4) หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวต่อเนื่อง เพื่อลดการแพร่ขยายพันธุ์

5) เมื่อพบแมลงสิงมากกว่า 4 ตัวต่อ ตร.ม. ในระยะข้าวเป็นน้านม ใช้สารฆ่าแมลง คาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% อีซี) อัตรา 80 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น

หนอนกระทู้คอรวง

หนอนกระทู้คอรวง ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อ กลางคืนปีกคู่ หน้าสีน้ำตาลอ่อนแทรกสีน้ำตาลแดง หนอนที่ฟักออกใหม่จะกัดกินใบหญ้าอ่อน จนถึงอายุประมาณ 15 วัน จึงเริ่มกัดกินใบข้าวและรวงข้าว เมื่อหนอนอายุ 25-30 วัน จะมีขนาดค่อนข้างใหญ่ กว้างประมาณ 3.5-4 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 2.8 มิลลิเมตร ลำตัวสีน้ำตาลอ่อน หนอนจะชอบกัดกินส่วนคอรวงหรือระแงะของรวงข้าวที่กำลังจะสุก ทำให้คอรวงขาด มักมีการเข้าทำลายในช่วงกลางคืนหรือพลบค่ำถึงเช้ามืด มักพบการระบาดรุนแรงหลังน้ำ

ท่วมหรือฝนตกหนัก หลังจากผ่านฤดูแล้งยาวนาน การทำลายจะเสียหายรุนแรงจนชาวนาเรียกกันว่า “หนอนกระทุ้ควายพระอินทร์”

.....การป้องกันกำจัด.....

- 1) กำจัดวัชพืชรอบ ๆ แปลงนา
- 2) เมื่อพบการระบาดของรุนแรง เช่น พบข้าว ถูกทำลาย 5 รวง จากข้าว 20 กอ ให้ใช้สาร เฟนิโตรไซออน (ซูมิไซออน 50% อีซี) อัตรา 30 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงบางส่วนของแมลงศัตรูในนาข้าว ที่พบเห็นการระบาดอยู่บ่อยครั้ง และสร้างความเสียหายให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว แต่ยังมีอีกหลายชนิดที่เกษตรกรควรรู้จัก และทราบวิธีป้องกันกำจัดที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งจะได้นำเสนอในโอกาสต่อไป

การใช้สมุนไพรในนาข้าว

สะเดา : ใช้ป้องกันกำจัด เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล, หนอนกอ, หนอนกระทุ้, หนอนม้วนใบ โดยฉีดพ่นในตอนเช้าตรู่หรือตอนเย็น เนื่องจากสารออกฤทธิ์จะถูกทำลายง่ายโดยแสงแดด.

บอระเพ็ด : มีสารออกฤทธิ์ประเภทดูดซึม ที่ออกฤทธิ์มากขึ้นเมื่อถูกแสงแดด ใช้ควบคุมหนอนกอ, หนอนกระทุ้, เพลี้ยจักจั่นสีเขียว.

ใบสะเดา+ชา+ตะไคร้หอม : ใช้ควบคุมหนอนม้วนใบ, เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และเพลี้ยจักจั่นสีเขียว ควรฉีดพ่นในตอนเช้าตรู่หรือเย็น

วิธีการและอัตราการใช้

วิธีหว่าน - บอระเพ็ดและเมล็ดสะเดา หว่านครั้งแรกหลังจากหว่านข้าวได้ 7 วัน และอีกครั้งเมื่ออายุข้าว 60 วัน

อัตราการใช้ - บอระเพ็ด 10 กิโลกรัม/ไร่ สับเป็นชิ้นเล็ก ๆ หว่านทั่วแปลง เมล็ดสะเดา 6 กิโลกรัม/ไร่ บดให้ละเอียดหว่านทั่วแปลง.

วิธีพ่น - ใบสะเดา ชา และตะไคร้หอม พ่นครั้งแรกเมื่อข้าวอายุ 15 วัน และพ่นอีกทุก ๆ 14 วัน จนข้าวอายุ 60 วัน

อัตราการใช้ :-

ใบสะเดา 2 กิโลกรัม, ชา 1 กิโลกรัม, ตะไคร้หอม 1 กิโลกรัม, น้ำ 10 ลิตร

โดยนำส่วนผสมดังกล่าวมาบดให้ละเอียดแช่น้ำไว้ 1 คืน แล้วกรองเอาแต่น้ำ นำน้ำที่ได้ไปผสมกับน้ำอีก 200 ลิตร นำไปฉีดพ่นในแปลงนา สารสกัดดังกล่าวจะออกฤทธิ์ให้เห็นหลังการฉีดพ่น 2-3 วัน สามารถฆ่าเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะตัวอ่อนได้.

(<http://www.doae.go.th/library/html/detail/Rice-Enc/ric12.htm>)

เรียบเรียงโดย จุฑามาส จงศิริ

รวบรวมจาก -องค์ความรู้เรื่องข้าว

สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว

-www.doae.go.th/library/html/detail/Rice-Enc/MainRice.htm.

